

**МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСАЎ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ІНСТЫТУТ ЖУРНАЛІСТЫКІ**

Кафедра стылістыкі і літаратурнага рэдагавання

ФІЛІМОНАВА
Дзіяна Андрэеўна

**АЎТАПЕРАКЛАД МАСТАЦКАГА ТЭКСТУ:
РЭДАКТАРСКІ АСПЕКТ**

Дыпломная праца

Навуковы кіраўнік:
кандыдат філалагічных
наук, дацэнт
В.І. Дзесюкевіч

Дапушчана да абароны

«___» _____ 2016 г.

Заг. кафедры стылістыкі і літаратурнага рэдагавання
доктар філалагічных навук, прафесар В.І. Іўчанкаў

Мінск, 2016

РЭФЕРАТ

Дыпломная праца складаецца з уводзінаў, трох глаў, заключэння, спіса выкарыстанай літаратуры і дадатку агульным аб'ёмам 70 старонак. Колькасць выкарыстаных крыніц 61.

У тэарэтычнай частцы работы разглядаюцца перадумовы ўзнікнення аўтарскага перакладу ў творчасці аўтараў-білінгваў, вызначаюцца яго адрозненні ад звычайнага і аўтарызаванага перакладаў, звернута ўвага на праблему аўтарскага перакладу паэтычных тэкстаў. Практычная частка змяшчае вынікі біяграфічных пошукаў крыніц білінгвізму ў творчасці пісьменнікаў, аналіз перакладу аповесці “Сотнікаў” В.Быкава і зборніка перакладных вершаў “Зеленя” М.Багдановіча.

Ключавыя словы: АЎТАРСКІ ПЕРАКЛАД, АЎТАПЕРАКЛАД, ПЕРАКЛАД, БІЛІНГВІЗМ, МОЎНАЯ АСОБА, ІНТЭРФЕРЭНЦЫЯ, АЎТАРЭДАГАВАННЕ, АЎТАКАМЕНТАВАННЕ, ВАСІЛЬ БЫКАЎ, “СОТНІКАЎ”, МАКСІМ БАГДАНОВІЧ, “ЗЕЛЕНЯ”.

Мэта працы – вызначыць спецыфіку і мэтазгоднасць аўтаперакладу на матэрыяле беларускага і рускага тэкстаў аповесці В.Быкава “Сотнікаў”, а таксама акрэсліць асаблівасці паэтычнага аўтаперакладу на матэрыяле перакладных твораў М.Багдановіча.

Аб'ект – аўтапераклады на рускую мову М.Багдановіча (зборніка “Зеленя”), а таксама арыгіналы вершаў на беларускай мове; аповесць В.Быкава “Сотнікаў” і яе аўтапераклад на рускую мову.

У дыпломнай працы выкарыстаны наступныя метады даследавання: моўна-стылёвы супастаўляльны, літаратурна-крытычны жанравы, аналіз рытма-стылістычнай арганізацыі твора, ідэйна-тэматычны, параўнальны аналізы; паўзроўневы лінгвістычны параўнальны аналіз з элементамі рэдактарскага і тэксталагічнага даследаванняў.

Пасля аналізу аўтаперакладаў і адпаведных арыгіналаў на прыкладзе аповесці В.Быкава “Сотнікаў” і зборніка М.Багдановіча “Зеленя” мы прыйшлі да высноў, што аўтапераклад – заканамерная з'ява там, дзе існуе білінгвізм, і як чарговы этап працы пісьменніка над рукапісам аўтарскі пераклад можна лічыць апошняй аўтарскай рэдакцыяй твора, а ў некаторых выпадках – новым варыянтам твора.

Праца ўяўляе сабой самастойна выкананае даследаванне і мае тэарэтычны характар. Актуальнасць дадзенай працы абумоўлена недастатковай распрацаванасцю абранай тэмы, а таксама практыкай сучаснага літаратурнага развіцця ва ўмовах білінгвізму.

РЕФЕРАТ

Дипломная работа состоит из введения, трех глав, заключения, списка использованной литературы и дополнения общим объемом 70 страниц. Количество использованных источников 61.

В теоретической части работы рассматриваются предпосылки возникновения авторского перевода в творчестве авторов-билингвов, определяются его отличия от обычного и авторизованного переводов, акцентируется внимание на проблеме авторского перевода поэтических текстов. Практическая часть включает итоги биографических поисков источников билингвизма в творчестве писателей, анализ перевода повести "Сотников" В.Быкова и сборника автопереводов "Зеленя" М.Богдановича.

Ключевые слова: АВТОРСКИЙ ПЕРЕВОД, АВТОПЕРЕВОД, ПЕРЕВОД, БИЛИНГВИЗМ, ЯЗЫКОВАЯ ЛИЧНОСТЬ, ИНТЕРФЕРЕНЦИЯ, АВТОРЕДАКТИРОВАНИЕ, АВТОКОММЕНТИРОВАНИЕ, ВАСИЛИЙ БЫКОВ, "СОТНИКОВ", МАКСИМ БОГДАНОВИЧ, "ЗЕЛЕНЯ".

Цель работы – определить специфику и целесообразность автоперевода на материале белорусского и русского текстов повести В.Быкова "Сотников", а также отметить особенности поэтического автоперевода на материале переводных произведений М.Богдановича.

Объект – автопереводы на русский язык М.Богдановича (сборника "Зеленя"), а также оригиналы стихотворений на белорусском языке; повесть В.Быкова "Сотников" и ее автоперевод на русский язык.

В дипломной работе использованы следующие методы исследования: стилистический сопоставительный, литературно-критичный жанровый, анализ ритмо-стилистической организации произведения, идейно-тематический, сравнительный анализы; поуровневый лингвистический сравнительный анализ с элементами редакторского и текстологического исследований.

После анализа автопереводов и соответствующих оригиналов на примере повести В.Быкова "Сотников" и сборника М.Богдановича "Зеленя" мы пришли к выводам, что автоперевод – закономерное явление там, где существует билингвизм, и как очередной этап работы писателя над рукописью авторский перевод можно считать последней авторской редакцией произведения, а в некоторых случаях – новым вариантом произведения.

Работа представляет собой самостоятельно проведенное исследование и имеет теоретический характер. Актуальность данной работы обусловлена недостаточной разработкой выбранной темы, а также практикой современного литературного развития в условиях билингвизма.

ABSTRACT

The diploma consists of an introduction, three chapters, conclusion, list of references and additions. The overall volume is 70 pages. 61 sources were used.

The theoretical part of the research is about the self-translation background of bilingual authors' creative work and its difference from translation and authorized translation. This part focuses on the problem of the self-translation of poetic texts. The practical part includes the biographical search results of bilingualism sources in creative work, analysis of the translation of novel "Sotnikov" by V. Bykov and poetry miscellany "Zelenya" by M. Bogdanovich.

Tags: SELF-TRANSLATION, AUTHORIZED TRANSLATION, TRANSLATION, BILINGUALISM, LANGUAGE PERSONALITY, INTERFERENCE, SELF-EDITION, SELF-COMMENTING, VASIL BYKOV, "SOTNIKOV", MAXIM BOGDANOVICH, "ZELENYA".

The purpose of the work is to determine the specificity and relevance of self-translation based on Belarusian and Russian texts "Sotnikov" by V. Bykov, and to note the features of poetic self-translation based on the translating poems by M. Bogdanovich.

The object of the work is self-translations from Belarusian into Russian by M. Bogdanovich (poetic miscellany "Zelenya") and the original poems in Belarusian; the novel "Sotnikov" by V. Bykov and its Russian self-translation.

The following research methods were used: comparative stylistic method, literary critical genre method, rhythm and stylistic organization analysis of works, thematic and comparative analysis; tiered linguistic comparative analysis with editorial and textual research elements.

After analyzing of the originals and self-translation of the novel "Sotnikov" by V. Bykov and poetic miscellany "Zelenya" by M. Bogdanovich the following conclusion was formulated. Self-translation is natural phenomena where bilingualism exists. Self-translation as the next stage of the author's working with texts is the last author's editing and is a new version of the creation in some cases.

The diploma is a self-conducted research and has a theoretical nature. The actuality of the research results from the inadequate working on self-translation phenomena as well as from the development of contemporary literary process in the bilingualism context.